

Nr 672

Av herr förste vice talmannen von Friesen, *angående professurerna i oral kirurgi.*

Målsättningen för tandläkarutbildningen i Sverige är av naturliga skäl i huvudsak inställd på att till de blivande tandläkarna förmedla kunskaper om hur tänderna skall behandlas i olika avseenden. Emellertid är det oundgängligen nödvändigt — vilket numera allmänt erkännes — att de blivande tandläkarna erhåller också en bredare klinisk undervisning beträffande sjukdomstillstånd i de kroppsdelar som omedelbart omger tänderna, d. v. s. rörande käkarnas och munhålans sjukdomar. Denna undervisning meddelas i ämnet oral kirurgi.

Av särskild vikt är att undervisningen i oral kirurgi får en sådan klinisk inriktning, att de blivande tandläkarna får *se* de olika kirurgiska åkommor som ger symtom i tänderna. I många fall yttrar sig nämligen sjukdomar som har sitt ursprung annorstädes i kroppen genom symtom i tänderna. Patienterna uppsöker då vanligen tandläkaren. Det blir denne som i första hand får ta ställning till frågan hur patienten skall behandlas. Lider en patient t. ex. av muncancer, är det oftast tandläkaren som är den förste att iaktta sjukdomsbilden. Saknar denne tillräckliga kunskaper för att förstå vad det är fråga om, kan patientens liv riskeras. De blivande tandläkarna måste därför ha en god medicinsk, särskilt kirurgisk allmänkunskap. En sådan kan icke erhållas utan klinisk tjänstgöring exempelvis vid avdelningar för tand- och käkkirurgi.

Mot bakgrund av det anförda är det uppenbart att ämnet oral kirurgi måste ges tillräckligt utrymme på undervisningsschemat och att i ämnet ingår viss klinisk tjänstgöring.

En undervisning av den art som här förordats förutsätter att tillgång finns på lämpliga kliniker med erforderligt antal sängplatser, vid vilka klinisk undervisning kan meddelas. I Stockholm har frågan provisoriskt lösts så att en klinik för tand- och käkkirurgi är inrättad vid Karolinska sjukhuset. Den har som chef en särskild föreståndare, vilken dock i sjukvårdsmässigt hänseende är formellt underställd chefen för öron-, näs- och halskliniken. Undervisningsmässigt sorterar han under professorn i oral kirurgi. En lämplig anordning på sikt vore att chefskapet för denna tand- och kärlkirurgiska avdelning förenades med professuren i oral kirurgi inom odontologiska fakulteten. En förutsättning härför är att av professorn i oral kirurgi fordras — utöver tandläkarlegitimation — en allmän kirurgutbildning, som gör honom kompetent att förestå en dylik avdelning.

För Stockholms del finns möjligheter att åstadkomma denna förening, då de nuvarande innehavarna av föreståndartjänsten på avdelningen och av professuren i oral kirurgi kan väntas avgå med pension relativt samtidigt. Förutsättningarna för en förening av de båda tjänsterna är därför gynnsamma.

Läget vid övriga odontologiska fakulteter är icke helt detsamma. Ämnet oral kirurgi, som finns företrätt vid alla fyra odontologiska fakulteterna genom professorer, är företrätt av professorer med olika bakgrund. Innehavarna av ämbetet vid Lunds och Göteborgs universitet är liksom professorn i Stockholm utbildad läkare, medan tjänsten i Umeå besatts av en person med allenast tandläkarutbildning. Full kirurgutbildning har endast professorn i Stockholm. Det är önskvärt att man vid samtliga utbildningsanstalter i framtiden kan kombinera professuren i oral kirurgi med chefskap för en tand- och käkkirurgisk sjukhusavdelning, varvid hela undervisningen i ämnet oral kirurgi bör förläggas hit, även den polikliniska behandlingen av alla hithörande fall. För närvarande är såvitt gäller Stockholm undervisningen på ett föga rationellt sätt fördelad så att den kliniska delen försiggår på sjukhuset och den polikliniska i lokaler i anslutning till den odontologiska fakultetens övriga utbildningslokaler.

Utbildning i anesthesiologi meddelas f. n. endast i Stockholm, där detta sker inom ämnet oral kirurgi. Denna undervisning är förlagd till ett tredje sjukhus, vilket gör undervisningen i oral kirurgi ännu mer splittrad. Hela undervisningen i ämnet bör koncentreras till samma sjukhus.

Under hänvisning till det anförda får vi hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag rörande förening av professorerna i oral kirurgi inom de odontologiska fakulteterna med föreståndarskap för en tand- och käkkirurgisk sjukhusavdelning dit hela undervisningen i ämnet oral kirurgi i tandläkarutbildningen kan koncentreras.

Stockholm den 28 januari 1970

Bertil von Friesen (fp)

Arne Persson (cp)
i Heden

John Lundberg (s)

Gabriel Romanus (fp)
